Р Е П У Б Л И К А Б Ъ Л Г А Р И Я

Н А Р О Д Н О С Ъ Б Р А Н И Е

Проект

З А К О Н

за изменение и допълнение на Закона за електронния документ и електронния подпис

(Обн., ДВ, бр. 34 от 2001 г.; изм., бр. 112 от 2001 г., бр. 30, 34 и 80 от 2006 г. и бр. 38 и 53 от 2007 г.)

§ 1. В чл. 6 се правят следните изменения и допълнения:

1. В ал. 1 след думата „титуляря” се поставя запетая и се добавя „автора или адресата”.

2. В ал. 2, т. 5 думите „две години” се заменят с „една година”.

§ 2. В чл. 8 се правят следните изменения:

1. В наименованието думата „Получаване” се заменя с „Потвърждаване на получаването”.

2. Алинея 1 се изменя така:

„(1) Потвърждаване на получаването на електронно изявление не е необходимо, за да се смята, че е получено от адресата, освен ако страните са уговорили друго. Ако страните са уговорили, че се изисква потвърждаване на получаването и не е посочен срок за това, потвърждаването трябва да бъде извършено в разумен срок.”

3. Алинея 2 се отменя.

§ 3. Член 10 се изменя така:

„Време на получаване на електронното изявление

Чл. 10. (1) Електронното изявление е получено с постъпването му в посочената от адресата информационна система. Ако адресатът не е посочил конкретна информационна система, изявлението е получено с постъпването му в която и да е информационна система на адресата, а ако адресатът няма информационна система - с изтеглянето му от адресата от информационната система, в която изявлението е постъпило.

(2) Ако е уговорено потвърждаване, електронното изявление е получено с изпращането на потвърждаване от адресата за получаването му.”

§ 4. Член 13 се изменя така:

„Чл. 13. (1) Електронен подпис е всяка информация в електронна форма, добавена или логически свързана с електронното изявление, за установяване на неговото авторство.

(2) Усъвършенстван електронен подпис е електронен подпис, който:

1. дава възможност за идентифициране на автора;

2. е свързан по уникален начин с автора;

3. е създаден със средства, които са под контрола единствено на автора, и

4. е свързан с електронното изявление по начин, който осигурява установяването на всякакви последващи промени.

(3) Квалифициран електронен подпис е усъвършенстван електронен подпис, който отговаря на изискванията на чл. 16.

(4) Електронният подпис по ал. 3 има значението на саморъчен подпис. Страните могат да уговорят, че ще признават стойността на електронния подпис по ал. 1 и 2 на саморъчен в отношенията помежду си.”

§ 5. В наименованието на глава трета думата „Усъвършенстван” се заменя с „Квалифициран”.

§ 6. Член 16 се изменя така:

„Чл. 16. (1) Квалифициран електронен подпис е усъвършенстван електронен подпис, който:

1. е придружен от издадено от доставчик на удостоверителни услуги удостоверение за квалифициран електронен подпис, отговарящо на изискванията на чл. 24 и удостоверяващо връзката между автора и публичния ключ за проверка на подписа, и

2. е създаден посредством устройство за сигурно създаване на подписа.

(2) Изискванията към алгоритмите за създаване и проверка на квалифицирания електронен подпис се определят с наредба на Министерския съвет.

(3) Квалифицирани електронни подписи са:

1. усъвършенстваните електронни подписи на Комисията за регулиране на съобщенията, с които тя подписва актовете, издавани въз основа на правомощията ѝ по закон;

2. усъвършенстваните електронни подписи на доставчиците на удостоверителни услуги.”

§ 7. Член 17 се изменя така:

„Устройство за сигурно създаване и проверка на квалифициран електронен подпис

Чл. 17. (1) Когато създават квалифициран електронен подпис, авторите използват устройство за сигурно създаване на подписа, което гарантира, че:

1. данните за създаване на електронния подпис могат да се използват само при създаването му и тяхната сигурност е надеждно защитена;

2. данните за създаване на електронния подпис не могат да бъдат извлечени и подписът е защитен срещу подправяне;

3. данните за създаване на електронния подпис могат да бъдат защитени от автора срещу използването им от други лица;

4. съдържанието на изявлението е достъпно за автора и остава непроменено до създаването на електронния подпис.

(2) Лицата, които извършват проверка на квалифициран електронен подпис, прилагат механизъм, който гарантира, че:

1. данните за проверка на електронния подпис съответстват на данните, визуализирани пред лицето, извършващо проверката;

2. подписът е надлежно проверен и резултатите от тази проверка са визуализирани пред лицето, извършващо проверката;

3. съдържанието на подписаното изявление може да бъде надлежно установено;

4. авторството и валидността на удостоверението за електронен подпис към момента на проверката са надлежно проверени;

5. резултатите от проверката и идентичността на автора са правилно възпроизведени;

6. използването на псевдоним е ясно обозначено;

7. всички промени, свързани със сигурността, могат да бъдат установени.”

§ 8. Член 18 се отменя.

§ 9. В чл. 19 се правят следните изменения и допълнения:

1. В ал. 1, т. 1 след думите „по чл. 24” се добавя „и 40”.

2. В ал. 2 думата „усъвършенстван” се заменя с „квалифициран”.

3. Създава се ал. 3:

„(3) Доставчикът на удостоверителни услуги е лице, осъществяващо публични функции.“

§ 10. Член 20 се отменя.

§ 11. В чл. 21, ал. 1 се правят следните изменения и допълнения:

1. Точка 1 се изменя така:

„1. поддържат разполагаеми средства или разполагат със застраховка, които им осигуряват възможност за извършване на дейностите в съответствие с изискванията на този закон, включително покриват вредите от неизпълнение на задълженията им по този закон”.

2. Точка 2 се отменя.

3. В т. 4 думата „усъвършенстваните” се заменя с „квалифицираните” и се създава изречение второ:

„Персоналът осъществява задълженията си, като спазва административни и управленски процедури, установени в съответствие с общоприети стандарти;”.

4. Точка 6 се изменя така:

„6. осигуряват мерки срещу подправяне на удостоверенията, а когато предлагат услугата създаване на частен и публичен ключ, осигуряват поверителността на процеса по създаване на данните;”.

5. В т. 7:

а) в буква „а” след думата „промени” се добавя „в статуса на удостоверенията”;

б) в буква „б” думите „и валидността на удостоверенията” се заменят с „на информацията”;

в) буква „д” се отменя.

6. В т. 8 след думата „осигуряват” се добавя „поддържането на сигурен и надежден регистър и”.

7. В т. 9 думата „незабавно” се заменя с „предварително”.

8. Създава се т. 10:

„10. съхраняват цялата информация, касаеща удостоверенията за квалифициран подпис, от момента на получаването ѝ за срок 10 години.”

§ 12. В чл. 22 се правят следните изменения и допълнения:

1. Точка 1 се изменя така:

„1. да издава удостоверение по искане на всяко лице, като предварително го информира дали е акредитиран;”.

2. В т. 3 думата „усъвършенствания” се заменя с „квалифицирания”.

3. В т. 4 пред думата „титуляря” се добавя „автора, съответно”.

4. Точка 8 се отменя.

§ 13. В наименованието на раздел III думата „усъвършенстван” се заменя с „квалифициран”.

§ 14. В чл. 24 се правят следните изменения:

1. Алинея 1 се изменя така:

„(1) Удостоверението е електронен документ, издаден и подписан от доставчика на удостоверителни услуги, който съдържа:

1. указание, че удостоверението е издадено за квалифициран електронен подпис;

2. наименованието и адреса на доставчика на удостоверителни услуги, както и указание за държавата, в която е установил своята дейност;

3. името или псевдонима на автора на електронния подпис;

4. особени атрибути, свързани с автора, ако удостоверението се издава за конкретна цел, както и ако доставчикът поддържа политика за издаване на удостоверения с вписване на такива атрибути;

5. публичния ключ, съответстващ на държания от автора частен ключ за създаване на квалифицирания електронен подпис;

6. усъвършенстваният електронен подпис на доставчика на удостоверителни услуги;

7. срока на действие на удостоверението;

8. ограниченията на действието на подписа по отношение на целите и/или на стойността на сделките, ако удостоверението е издадено с ограничения на удостоверителното действие;

9. уникалния идентификационен код на удостоверението;

10. указание за акредитацията на доставчика, когато той е акредитиран.”

2. Алинеи 2 и 3 се отменят.

§ 15. В чл. 25 се правят следните изменения и допълнения:

1. В ал. 1 думата „титуляря” се заменя с „автора”.

2. В ал. 2:

а) в т. 1 думата „титуляря” се заменя с „автора”;

б) в т. 2 думата „титуляря” се заменя с „автора”;

в) в т. 3:

аа) в буква „а” думата „титуляря” се заменя с „автора”;

бб) в буква „б” думата „усъвършенстван” се заменя с „квалифициран”;

вв) в буква „в” думата „усъвършенстван” се заменя с „квалифициран”.

3. Алинея 3 се изменя така:

„(3) Ако се иска вписване в удостоверението на титуляр, от името на когото ще се извършват изявленията, искането се удовлетворява, ако са спазени изискванията на ал. 2, т. 2 и 3, и:

1. искането изхожда от титуляря или от надлежно овластено от него лице, и

2. информацията относно титуляря, представена за включване в удостоверението, е вярна и пълна.”

4. Алинея 4 се отменя.

5. Алинея 5 се изменя така:

„(5) Доставчикът на удостоверителни услуги издава незабавно удостоверението посредством публикуването му в регистъра на удостоверенията.”

6. Създава се ал. 6:

„(6) Авторът, съответно титулярят, може да възрази, ако издаденото удостоверение съдържа грешки или непълноти, в 3-дневен срок от публикуването му в регистъра. Те се отстраняват незабавно от доставчика чрез издаване на ново удостоверение без заплащане на възнаграждение, освен ако се дължат на предоставяне на неверни данни. При липса на възражение се счита, че съдържанието на удостоверението е прието.”

§ 16. В чл. 26 се правят следните изменения и допълнения:

1. В ал. 2, т. 1 след думите „по искане на” се добавя „автора или”, а думите „представителната му власт” се заменят с „представителната власт на автора”.

2. В ал. 4 думите „титуляря и автора” се заменят с „автора и титуляря”.

3. В ал. 5 думите „създаване на невъзможност за достъп до него” се заменят с „временното му вписване в списъка на прекратените удостоверения”.

4. В ал. 6, т. 2 след думите „по искане на” се добавя „автора или”.

5. Създава се ал. 7:

„(7) Възобновяването на действието на удостоверението заличава правните последици на спирането.”

§ 17. В чл. 27 се правят следните изменения и допълнения:

1. В ал. 2 думите „и представителната власт на титуляря, съответно на автора” се заменят с „им и в представителната власт на автора”.

2. В ал. 3:

а) в т. 1 думите „титуляря или автора” се заменят с „автора или на титуляря”.

б) в т. 2 накрая се поставя запетая и се добавя „когато удостоверението е издадено с вписване на титуляр”;

в) в т. 3 накрая се поставя запетая и се добавя „когато удостоверението е издадено с вписване на титуляр”.

3. Създава се ал. 4:

„(4) Прекратените удостоверения в случаите по ал. 3 се вписват в списъка на прекратените удостоверения, воден от доставчика на удостоверителни услуги. Доставчикът вписва в списъка удостоверенията с прекратено действие незабавно след узнаване за възникването на съответното обстоятелство.”

§ 18. В чл. 28 се правят следните изменения:

1. Алинеи 1 и 2 се изменят така:

„(1) Доставчикът на удостоверителни услуги води електронен регистър, в който публикува удостоверенията за електронен подпис, които използва в дейността си като доставчик, издадените удостоверения и списъка на прекратените удостоверения.

(2) Доставчикът на удостоверителни услуги не може да ограничава достъпа до регистъра освен по искане на автора и само по отношение на удостоверението за неговия подпис.”

2. В ал. 3:

а) в т. 1 думата „усъвършенствания” се заменя с „квалифицирания”;

б) в т. 3 думата „усъвършенствания” се заменя с „квалифицирания”;

в) в т. 4 думата „усъвършенствания” се заменя с „квалифицирания”;

г) в т. 5 думата „усъвършенствания” се заменя с „квалифицирания”;

д) в т. 7 думата „усъвършенствания” се заменя с „квалифицирания”;

е) в т. 8 след думата „които” се добавя „авторът, съответно”, а думата „усъвършенствания” се заменя с „квалифицирания”.

§ 19. В чл. 29 се правят следните изменения:

1. В ал. 1:

а) след думите „отговаря пред” се добавя „автора, съответно” и думата „усъвършенствания” се заменя с „квалифицирания”;

б) точка 4 се изменя така:

„4. от алгоритмичното несъответствие между частния ключ и публичния ключ, вписван в удостоверението.”

§ 20. В чл. 30 се правят следните изменения:

1. Наименованието се изменя така:

„Отговорност на автора и на титуляря към трети лица”

2. В ал. 1 думата „титулярят” се заменя с „авторът”.

3. Алинеи 2-4 се изменят така:

„(2) Авторът отговаря спрямо третите добросъвестни лица, ако:

1. не изпълнява точно изискванията за сигурност, определени от доставчика на удостоверителни услуги;

2. не поиска от доставчика на удостоверителни услуги прекратяване действието на удостоверението, когато е узнал, че частният ключ е бил използван неправомерно или съществува опасност от неправомерното му използване.

(3) Авторът отговаря спрямо третите добросъвестни лица за неверни изявления, направени пред доставчика на удостоверителни услуги и имащи отношение към съдържанието или към издаването на удостоверението.

(4) Когато удостоверението е издадено с вписан титуляр, той отговаря за неизпълнението от страна на автора на задълженията по ал. 1-3.”

§ 21. Член 31 се изменя така:

„Чл. 31. Авторът, съответно титулярят, отговаря спрямо доставчика на удостоверителни услуги, ако авторът е предоставил неверни данни, съответно е премълчал данни, имащи отношение към съдържанието или към издаването на удостоверението, и когато не е държал частния ключ, съответстващ на посочения в удостоверението публичен ключ.”

§ 22. В чл. 32, ал. 1 т. 2 се отменя.

§ 23. Създава се чл. 32а:

„Спиране на дейността по издаването на удостоверения за квалифициран електронен подпис

Чл. 32а. (1) Комисията за регулиране на съобщенията може с решение да спира осъществяването на дейността на доставчик на удостоверителни услуги по издаването на удостоверения за квалифициран електронен подпис при нарушение на закона и на подзаконовите нормативни актове до отстраняване на нарушенията.

(2) Обжалването на решението по ал. 1 не спира неговото изпълнение.”

§ 24. Наименованието на глава четвърта се изменя така:

„АКРЕДИТАЦИЯ И КОНТРОЛ”

§ 25. Член 33 се отменя.

§ 26. Член 34 се изменя така:

„Акредитираща институция

„Чл. 34. Изпълнителна агенция „Българска служба за акредитация” акредитира доставчици на удостоверителни услуги.”

§ 27. Член 35 се изменя така:

„Правомощия на Изпълнителна агенция „Българска служба за акредитация” по отношение на доставчиците

Чл. 35. (1) Изпълнителна агенция „Българска служба за акредитация”:

1. акредитира доставчиците на удостоверителни услуги;

2. отказва акредитиране на доставчици на удостоверителни услуги, когато те не отговарят на необходимите изисквания;

3. отнема акредитацията на доставчиците на удостоверителни услуги.

(2) Изпълнителна агенция „Българска служба за акредитация” издава удостоверения на акредитираните доставчици на удостоверителни услуги.”

§ 28. Член 36 се изменя така:

„Акредитация на доставчиците на удостоверителни услуги

Чл. 36. Секторната схема за доброволна акредитация на доставчиците на удостоверителни услуги, условията и редът за акредитация, отказът от акредитация, както и отнемането на акредитация се уреждат с наредба на изпълнителния директор на Изпълнителна агенция „Българска служба за акредитация”.”

§ 29. Член 37 се отменя.

§ 30. Създава се чл. 37а:

„Прекратяване на дейността на доставчик на удостоверителни услуги

Чл. 37а. Прекратяването на дейността на доставчик на удостоверителни услуги се урежда с наредбата по чл. 32, ал. 4.”

§ 31. Член 38 се изменя така:

„Регистър на доставчиците на удостоверителни услуги

Чл. 38. (1) Комисията за регулиране на съобщенията води регистър на всички доставчици, установили се на територията на Република България, уведомили Комисията за започване на дейността си по чл. 22, т. 7 и за акредитираните доставчици.

(2) Регистърът на доставчиците на удостоверителни услуги е публичен.

(3) Комисията за регулиране на съобщенията публикува в регистъра базовите и оперативните удостоверения за електронен подпис на доставчиците на удостоверителни услуги и базовите и оперативните си удостоверения по чл. 16, ал. 3, т. 1.

(4) Воденето, съхраняването и достъпа до регистъра се уреждат с наредба на Комисията за регулиране на съобщенията. Наредбата се обнародва в „Държавен вестник”.”

§ 32. В чл. 39, ал. 1 думата „регистрацията” се заменя с „акредитация” и думата „справки” се заменя с „удостоверения”.

§ 33. Член 40 се изменя така:

„Удостоверения за време

„Чл. 40. (1) Доставчикът на удостоверителни услуги може да издава удостоверение за времето на представяне на електронен подпис, създаден за определен електронен документ.

(2) Удостоверението за време е подписан от доставчика на удостоверителни услуги електронен документ, който съдържа поне:

1. идентификатора на политиката за издаване на удостоверения за време, съдържаща се в наръчника на потребителя на доставчика на удостоверителни услуги, издал удостоверението за време;

2. представения на доставчика електронен подпис на подписания електронен документ;

3. идентификаторите на алгоритмите, използвани за създаването на електронния подпис;

4. времето на представяне на електронния подпис;

5. уникалния идентификационен номер на удостоверението за време;

6. удостоверението за квалифицирания електронен подпис на доставчика на удостоверителни услуги, издал удостоверението за време, или съответна препратка към него.

(3) Удостоверението за време има официална удостоверителна сила след вписването му във воден от доставчика регистър за издадените удостоверения за време. Изискванията за водене и съхраняване на регистъра се уреждат с наредбата по чл. 28, ал. 4.

(4) Доставчикът на удостоверителни услуги публикува в регистъра по ал. 3 и приложимата за удостоверенията за време информация за обстоятелствата по чл. 28, ал. 3.

(5) Изискванията към удостоверенията за време, формàта и правилата за тяхното издаване се определят с наредбата по чл. 32, ал. 4.

(6) Доставчикът публикува в регистъра по чл. 28 удостоверенията за електронен подпис, използвани в дейността му по издаване на удостоверения за време.”

§ 34. В наименованието на глава пета думата „универсалния” се заменя с „квалифицирания”.

§ 35. Член 41 се отменя.

§ 36. В чл. 43 се правят следните изменения:

1. В ал. 3 думите „ползването на удостоверение” се заменят с „поддържането на удостоверения за електронен подпис”.

2. Алинея 4 се изменя така:

„(4) Лични данни могат да се събират само лично от лицето, за което се отнасят, или с неговото изрично съгласие.”

§ 37. Член 44 се изменя така:

„Основания и ред

Чл. 44. (1) Удостоверения за квалифициран електронен подпис, издадени от доставчици на удостоверителни услуги, установени в други държави - членки на Европейския съюз, или в държава - страна по Споразумението за Европейското икономическо пространство, се признават за равностойни на удостоверения, издадени от български доставчик на удостоверителни услуги.

(2) Удостоверения за квалифициран електронен подпис, издадени от доставчици на удостоверителни услуги, установени в други държави съгласно националното законодателство на тези държави, се признават за равностойни на удостоверения, издадени от български доставчик на удостоверителни услуги, ако е изпълнено някое от следните условия:

1. задълженията на доставчика на удостоверителни услуги, издал удостоверението, и изискванията към неговата дейност съответстват на изискванията, предвидени в този закон, и доставчикът на удостоверителни услуги е акредитиран в държава – членка на Европейския съюз, или в държава - страна по Споразумението за Европейското икономическо пространство;

2. доставчик на удостоверителни услуги, установен в държава – членка на Европейския съюз, или в държава - страна по Споразумението за Европейското икономическо пространство, се е задължил да отговаря за действията и бездействията на установения в друга държава доставчик на удостоверителни услуги в случаите по чл. 29, или

3. удостоверението или доставчикът на удостоверителни услуги, издал удостоверението, е признат съгласно влязъл в сила международен договор между Европейския съюз и трети

държави или международни организации или съгласно международен договор между Република България и трета държава.

(3) Условията по ал. 2, т. 1 и 2 се установяват от Комисията за регулиране на съобщенията чрез публикуването в отделни списъци във водения от нея регистър по чл. 38 на:

1. чуждестранните доставчици на удостоверителни услуги, чиито удостоверения са признати при условията на ал. 2;

2. наименованието на поелия отговорността доставчик при условията на ал. 2, т. 2, както и условията, при които е поета отговорността.”

§ 38. В чл. 45 се правят следните изменения:

1. В ал. 1 думите „чл. 17, 18” се заличават, думите „чл. 24, ал. 1 и 2” се заменят с „чл. 24, ал. 1”, числото „100” се заменя с „1000” и числото „10 000” се заменя с „50 000”.

2. В ал. 2 числото „500” се заменя с „5000” и числото „50 000” се заменя със „100 000”.

§ 39. Наименованието „Допълнителна разпоредба” се заменя с „Допълнителни разпоредби” и в тях се правят следните изменения и допълнения:

1. В § 1:

а) в т. 4 думите „от всеки” се заличават;

б) в т. 6 думите „Механизъм за създаване на подписа” се заменят с „Устройство за сигурно създаване на подписа”;

в) създават се т. 8-11:

„8. Данни за проверка на подписа” са уникална информация, като кодове или публични криптографски ключове, използвани от проверяващото лице за проверка на електронен подпис.

9. „Устройство за сигурна проверка на подписа” е конфигуриран софтуер или хардуер, използван за проверка на електронен подпис.

10. „Базово удостоверение за електронен подпис” е удостоверение за електронен подпис, издадено от доставчик на удостоверителни услуги сам на себе си, удостоверяващо публичния ключ, използван за проверка на подписаните от доставчика на удостоверителни услуги оперативни удостоверения за електронен подпис.

11. „Оперативно удостоверение за електронен подпис” е удостоверение за електронен подпис, издадено от доставчик на удостоверителни услуги сам на себе си и подписано с електронен подпис, придружен от базово удостоверение за електронен

подпис. Оперативното удостоверение удостоверява публичния ключ, използван за проверка на подписаните от доставчика на удостоверителни услуги удостоверения за електронен подпис и удостоверенията за време на потребителите.”

2. Създава се § 2:

„§ 2. С този закон се въвеждат изискванията на Директива 1999/93/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 13 декември 1999 г. относно правната рамка на Общността за електронните подписи, изменена с Регламент (ЕО) № 1137/2008.”

ПРЕХОДНИ И ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

§ 40. (1) Регистрираните от Комисията за регулиране на съобщенията доставчици на удостоверителни услуги се считат за акредитирани по смисъла на този закон.

(2) Доставчиците на удостоверителни услуги привеждат дейността си в съответствие с изискванията на този закон в шестмесечен срок от влизането му в сила.

(3) Комисията за регулиране на съобщенията вписва във водения от нея регистър по чл. 38, ал. 1 служебно съответните обстоятелства, свързани с акредитацията на регистрираните до влизането в сила на този закон доставчици на удостоверителни услуги.

§ 41. Всички удостоверения за усъвършенстван и универсален електронен подпис, издадени до влизането в сила на този закон, се приравняват на удостоверения за квалифициран електронен подпис.

§ 42. В Закона за данък върху добавената стойност (обн., ДВ, бр. 63 от 2006 г.; изм., бр. 86, 105 и 108 от 2006 г.; Решение № 7 на Конституционния съд от 2007 г. - бр. 37 от 2007 г.; изм. и доп., бр. 41, 52, 59, 108 и 113 от 2007 г., бр. 106 от 2008 г., бр. 12, 23, 74 и 95 от 2009 г.) в чл. 114, ал. 6, т. 1 думата „усъвършенстван” се заменят с „квалифициран”.

§ 43. В Административнопроцесуалния кодекс (обн., ДВ, бр. 30 от 2006 г.; изм. и доп., бр. 59 и 64 от 2007 г., бр. 94 от 2008 г. и бр. 35 от 2009 г.) в чл. 141 думата „универсален” се заменя с „квалифициран”.

§ 44. В Данъчно-осигурителния процесуален кодекс (обн., ДВ, бр. 105 от 2005 г.; изм. и доп., бр. 30, 33, 34, 59, 63, 73, 80, 82, 86, 95 и 105 от 2006 г., бр. 46, 52, 53, 57, 59, 108 и 109 от 2007 г., бр. 36,

69 и 98 от 2008 г., бр. 12, 32, 41 и 93 от 2009 г. и бр. 15 от 2010 г.) се правят следните изменения:

1. В чл. 23, ал. 2 думата „универсален” се заменя с „квалифициран”.

2. В чл. 29, ал. 4 думата „универсален” се заменя с „квалифициран”.

3. В чл. 102, ал. 1 думата „универсален” се заменя с „квалифициран”.

§ 45. В Кодекса за застраховането (обн., ДВ, бр. 103 от 2005 г.; изм. и доп., бр. 105 от 2005 г., бр. 30, 33, 34, 54, 59, 80, 82 и 105 от 2006 г., бр. 48, 53, 97, 100 и 109 от 2007 г., бр. 67 и 69 от 2008 г., бр. 24 от 2009 г. и бр. 41 и 43 от 2010 г.) в чл. 99, ал. 3 думата „универсален” се заменя с „квалифициран”.

§ 46. В Закона за българските лични документи (обн., ДВ, бр. 93 от 1998 г.; изм. и доп., бр. 53, 67, 70 и 113 от 1999 г., бр. 108 от 2000 г., бр. 42 от 2001 г., бр. 45 и 54 от 2002 г., бр. 29 и 63 от 2003 г., бр. 96, 103 и 111 от 2004 г., бр. 43, 71, 86, 88 и 105 от 2005 г., бр. 30, 82 и 105 от 2006 г., бр. 29, 46 и 52 от 2007 г., бр. 66, 88 и 110 от 2008 г., бр. 35, 47, 82 и 102 от 2009 г. и бр. 26 от 2010 г.) в чл. 18а думата „универсален” се заменя с „квалифициран”.

§ 47. В Закона за движението по пътищата (обн., ДВ, бр. 20 от 1999 г.; изм. и доп., бр. 1 от 2000 г., бр. 43 и 76 от 2002 г., бр. 16 и 22 от 2003 г., бр. 6, 70, 85 и 115 от 2004 г., бр. 79, 92, 99, 102, 103 и 105 от 2005 г., бр. 30, 34, 61, 64, 80, 82, 85 и 102 от 2006 г., бр. 22, 51, 53, 97 и 109 от 2007 г., бр. 36, 43, 69, 88 и 102 от 2008 г., бр. 74, 75, 82 и 93 от 2009 г. и бр. 54 от 2010 г.) се правят следните изменения:

1. В чл. 141, ал. 3 думата „универсален” се заменя с „квалифициран”

2. В чл. 160, ал. 2 думата „универсален” се заменя с „квалифициран”.

§ 48. В Закона за насърчаване на инвестициите (обн., ДВ, бр. 97 от 1997 г.; попр., бр. 99 от 1997 г.; изм. и доп., бр. 29 и 153 от 1998 г., бр. 110 от 1999 г., бр. 28 от 2002 г., бр. 37 от 2004 г.; попр., бр. 40 от 2004 г.; изм. и доп., бр. 34, 59, 65, 80, 82 и 86 от 2006 г., бр. 42 и 53 от 2007 г., бр. 69 от 2008 г., бр. 41 и 82 от 2009 г. и бр. 18 от 2010 г.) в чл. 18, ал. 3 думата „универсален” се заменя с „квалифициран”.

§ 49. В Закона за статистика на вътрешнообщностната търговия със стоки (обн., ДВ, бр. 51 от 2006 г.; изм. и доп., бр. 84 от 2007 г.) се правят следните изменения:

1. В чл. 20, ал. 1 думата „универсален” се заменя с „квалифициран”.

2. В чл. 24, ал. 3 думата „универсален” се заменя с „квалифициран”.

§ 50. Законът влиза в сила от 1 януари 2011 г. с изключение на разпоредбата на § 37 относно чл. 44, ал. 2, която влиза в сила от 1 март 2011 г.

Законът е приет от 41-ото Народно събрание на ……
2010 г. и е подпечатан с официалния печат на Народното събрание.

ПРЕДСЕДАТЕЛ НА
НАРОДНОТО СЪБРАНИЕ:

(Цецка Цачева)

М О Т И В И
към проекта на Закон за изменение и допълнение на Закона за електронния документ и електронния подпис

С влизането в сила на Закона за електронния документ и електронния подпис през 2001 г. се уреди, призна и приравни правната стойност на електронните документи на писмените подписи и се уреди режимът на електронните подписи. Република България беше една от първите страни, които въведоха нормативна уредба по този въпрос. На този етап законът изигра своята положителна роля за ранната степен на развитие на обществените отношения, които се създават, изменят и прекратяват в електронна среда.

Същевременно, макар и възприемащ основните положения на Директива 1999/93/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 13 декември 1999 г. относно правната рамка на Общността за електронните подписи и на Закона-модел на УНСИТРАЛ за електронните подписи, законът не е в пълно съответствие с посочените актове. Това беше причина Европейската комисия в няколко мониторингови доклада да посочи българския закон като отклоняващ се от рамката на общностното право в областта на електронните подписи.

Предложените изменения и допълнение целят промяна на Закона за електронния документ и електронния подпис в няколко насоки.

1. Променя се режимът на необходимост от потвърждаване получаването на електронно изявление винаги, когато такова е изпратено по електронен път, макар да е възможно страните да уговорят противното. Съществуващото към момента решение е обратно на предложения режим на Закона-модел на УНСИТРАЛ за електронните подписи и сегашният режим следва да се промени. От една страна, така ще се постигне уеднаквяване с режима, установен от другите държави - членки на Европейския съюз, възприели основните положения на Закона-модел, и от друга – ще се спомогне за преодоляване на опасността от недобросъвестно непотвърждаване получаването на електронното изявление от страна на адресата, когато правните последици от неговото получаване са неблагоприятни за него.

2. Променя се режимът на електронните подписи.

Съществуващият към момента правен режим не е в съответствие с Директива 1999/93/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 13 декември 1999 г. относно правната рамка на Общността за електронните подписи, наричана по-нататък „директивата”. Това създава нееднаквост на третирането на електронните подписи в Република България спрямо другите държави - членки на Европейския съюз. С предложените изменения и допълнение правният режим на електронните подписи се въвежда възможно най-пълно.

Запазени са обикновеният и усъвършенстваният електронен подпис, но изискванията към тях са съобразени с въведения от директивата режим.

Запазена е възможността страните да договорят в отношенията помежду си признаването на правната стойност на обикновения и усъвършенстваният електронен подпис като саморъчен.

3. Променен е правният режим на универсалния електронен подпис.

Предвид факта, че издаването на удостоверения за универсален подпис се предпоставя от предварителна регистрация на доставчика на удостоверителни услуги, съществуващият към момента режим е в противоречие с чл. 3, ал. 1 от директивата. Към момента единствено на този подпис се придава значението на саморъчен в отношенията с държавните органи и с органите на местното самоуправление и местната администрация. Този режим въвежда неравнопоставеност предвид задължението за регистрация, както и поради липсата на признаване по силата на закон на удостоверения, издадени от чуждестранни доставчици на удостоверителни услуги в други държави - членки на Европейския съюз. Във връзка с това съществуващият към момента правен режим на универсалния електронен подпис противоречи на чл. 3, т. 7 от директивата, а липсата на признаването на правната стойност на удостоверенията за електронен подпис, издадени от доставчици, установени в други държави - членки на Европейския съюз, създава пречки за свободното движение на стоки и услуги – основен принцип на Европейския съюз.

Законопроектът предвижда отмяна на регистрационния режим на доставчиците, като режимът е заменен с уведомителен.

Комисията за регулиране на съобщенията запазва своите контролни правомощия над доставчиците на удостоверителни услуги относно надеждността и сигурността на удостоверителните услуги.

Регламентира се възможността за доброволна акредитация, осъществявана от Изпълнителна агенция „Българска служба за акредитация”. В съответствие с разпоредбите на Регламент 765/2008 секторната схема за доброволна акредитация на доставчиците на удостоверителни услуги, условията и редът за акредитация, отказът от акредитация, както и отнемането на акредитация се уреждат с наредба на изпълнителния директор на Изпълнителна агенция „Българска служба за акредитация”. По този начин е спазено и изискването за единен национален орган по акредитация съгласно Регламент (ЕО) № 765/2008 на Европейския парламент и на Съвета от 9 юли 2008 г. за определяне на изискванията за акредитация и надзор на пазара във връзка с предлагането на продукти и за отмяна на Регламент (ЕИО) № 339/93. Съгласно посочения регламент всяка държава членка определя само един национален орган по акредитация (чл. 4).

4. Със законопроекта се предлага универсалният електронен подпис да се приравни по режим на квалифицирания електронен подпис по смисъла на

чл. 5, т. 1 от директивата. По този начин се установява симетрия с режима в другите държави - членки на Европейския съюз.

Законопроектът съдържа легално определение на понятието „квалифициран електронен подпис” и изчерпателно посочва изискванията, на които следва да отговаря удостоверението за квалифициран електронен подпис. В досегашния режим тези изисквания сериозно се отклоняваха от установените от стандартите реквизити. Така се създаваха пречки за оперативна съвместимост на българските системи при използване на електронни подписи.

Запазено е правилото за признаване по силата на закона на правната стойност на квалифицирания подпис на саморъчен подпис.

5. Законопроектът предвижда и промяна в режима на признаване на правната стойност на издадени в други държави - членки на Европейския съюз, удостоверения за квалифициран електронен подпис в съответствие с директивата. Установен е автоматизъм, за разлика от досегашния сложен режим, и удостоверения за квалифициран електронен подпис, издадени от доставчици на удостоверителни услуги, установени в държави – членки на Европейския съюз, се признават за равностойни на удостоверения, издадени от български доставчик на удостоверителни услуги – чл. 44 от законопроекта.

6. В чл. 19, ал. 3 от законопроекта изрично е посочено, че доставчикът на удостоверителни услуги е лице, осъществяващо публични функции.

7. Съгласно Приложение II, буква „з” от Директива 1999/93/ЕО възможността за застраховка е само една от възможностите за осигуряване финансова стабилност на доставчика. Във връзка с това са прецизирани съответните текстове, като е отпаднало кумулативното изискване за поддържане на финансови средства и застраховане.

8. Законопроектът предвижда отмяна на разпоредбата на чл. 41. Текстът на чл. 41 е бил необходим към момента на приемането на закона, когато материята, свързана с електронния документ и електронния подпис, не беше добре позната. В настоящия момент с развитието на обществените отношения и широката употреба на електронните подписи текстът на чл. 41 е излишен. Още повече, че законът признава правната стойност на квалифицирания подпис на саморъчен подпис.

9. Увеличаването на размера на санкциите е с цел превенция и предвид особено важните обществени отношения, които законът урежда. След като законът приравнява квалифицирания подпис на саморъчен подпис, е необходимо санкциите да отговарят обективно на тежестта на извършените нарушения.

10. Предвижда се законът да влезе в сила от 1 януари 2011 г., за да има достатъчно време за практическото въвеждане на новите условия и ред за предоставяне на удостоверителни услуги и във връзка с изготвянето на подзаконовите нормативни актове и организацията на работа на Българската служба за акредитация.

Част от измененията и допълненията са продиктувани и от необходимостта за прецизиране на използваната в закона терминология.

Въз основа на изложеното Министерският съвет предлага на Народното събрание да разгледа и да приеме проекта на Закон за изменение и допълнение на Закона за електронния документ и електронния подпис.

МИНИСТЪР-ПРЕДСЕДАТЕЛ:

(Бойко Борисов)